

Köy tüzel kişiliğinden alınan orman ürünleri için tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.10.15.01-2011-GVK-1380-25
Tarih	22.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.10.15.01-2011-GVK-1380-25

22/02/2012

Konu : Köy tüzel kişiliğinden alınan orman ürünleri için tevkifat yapıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; köy muhtarlıklarından tomruk alımı yaptığınız belirtilerek, söz konusu alımlarda düzenlenen müstahsil makbuzlarında gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı ile tevkifat oranının ne olacağı hususlarında Başkanlığımız görüşlerinin istenildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında, zirai faaliyetten doğan kazancın zirai kazanç olduğu hükme bağlanmış, ikinci fıkrasında ise zirai faaliyetin; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla ve yahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu

mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği, hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun "Vergi Tevkifatı"nı düzenleyen 94 üncü maddesinde ise, "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin 11 numaralı bendinde de vergi tevkifatı yapmakla yükümlü kişi, kurum ve kuruluşlarca çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı belirtilmiş ve bu tevkifat oranları, hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için ticaret borsalarınca tescil ettirilerek satın alınanlarda % 1, bunun dışında kalanlarda % 2, diğer zirai mahsuller için ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlarda % 2, bunun dışında kalanlarda ve zirai hizmet alımlarında % 4 olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesi, tevkif yoluyla ödenen vergilerde müteselsil sorumluluk esasını getirmiştir. Söz konusu maddede mal alım satımı dolayısıyla vergi kesintisi yapmak ve vergi dairesine yatırmak zorunda olanların bu yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde, bu kişilerle birlikte verginin ödenmemesinden alım satıma taraf olanların tümünün müteselsilen sorumlu olacakları, belirtilmiştir.

Konuyla ilgili olarak yayımlanan 164 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliđi ile zirai ürünlerin alımında yapılacak gelir vergisi tevkifatı ve müteselsil sorumluluk konusunda gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Söz konusu Tebliđin "Köy Tüzel Kişiliği ile Türk Medeni Kanununa Göre Kurulmuş Olan Vakıflarca (Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler Dahil) Satılan Zirai Ürün Bedelleri Üzerinden Yapılacak Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteselsil Sorumluluk" başlıklı altıncı bölümünde, "Köy tüzel kişiliği veya vakıflardan veya benzeri kurum ve kuruluşlardan satın alınan zirai ürün bedelleri üzerinden, bu Tebliđin daha önceki bölümlerinde yapılan açıklamalara göre, gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır." açıklaması yer almaktadır.

Öte yandan, konu ile ilgili olarak, Bakanlığımızca hazırlanıp 13.07.1995 gün ve 22342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 185 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliđi ile ticaret borsalarının kotasyon listesine dahil olan ürünlerden hangilerinin alım satımında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı konusunda gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Söz konusu Tebliđin "Borsa Kotasyon Listesine Dahil Olan Ürünlerden Gelir Vergisi Tevkifatına Tabi Olan ve Olmayanlar" başlıklı 1 inci bölümünde; "5590 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan ticaret

borsalarına tescil ettirilmesi zorunlu olan (borsa kotasyon listesine dahil) ürünler ek liste'de belirtilmiştir." açıklamasından sonra beşinci paragrafında ise, "Diğer taraftan, ekli liste'de yer alan ve alım bedelleri gelir vergisi tevkifatına tabi olmayan ürünlerin, çiftçiler dışında kalan kimselerden satın alınması işleminin ticaret borsalarınca tescilinde, gelir vergisi tevkifatı aranılmayacaktır. Ancak, ekli liste'de tevkifata tabi olmadığı belirtilen ürünlerin çiftçilerden satın alınması halinde (bu alım-satım işlemi borsada tescil edilmiş olsa dahi), bu ürün bedelleri üzerinden gelir vergisi tevkifatının yapılacağı tabiidir.

Diğer bir ifadeyle, ekli listede alım bedeli üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacağı belirtilen ürünlerin, küçük çiftçi muaflığından yararlanan veya götürü gider usulüne göre vergilendirilen çiftçilerden müstahsil makbuzu düzenlemek, gerçek usulde vergiye tabi çiftçilerden de fatura düzenlettirmek suretiyle satın alınması halinde, bu ürünlerin bedelleri üzerinden vergi tevkifatı yapılacaktır." hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci maddesinde "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilerden satın aldıkları malların bedelini ödedikleri sırada iki nüsha makbuz tanzim etmeye ve bunlardan birini imzalayarak satıcı çiftçiye vermeye ve diğerini ona imzalatarak almaya mecburdurlar...." hükmündedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, ticaret borsalarınca tescilinde gelir vergisi tevkifatı aranılması zorunlu olmayan ürünlerden olan tomruğun şirketiniz tarafından köy tüzel kişiliğinden ihale usulü alımında müstahsil makbuzu düzenlenmesi ve ödenecek bedeller üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 11/c (ii) bendi uyarınca % 4 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.